

Proeftuin examens

SLO ● nationaal expertisecentrum leerplanontwikkeling

Onderwijs en Linked Open Data, Pilod,
2015-02-12, Allard Strijker, Eindhoven

slo

Trends

- #Onderwijs2032 [≥](#)
- Gepersonaliseerd leren
- Diagnostische toetsen
- Hoogbegaafdheid, Excellentie
- 21^e eeuwse vaardigheden
- Burgerschap
- Kennisbasis wetenschap en technologie
- Adaptieve leeromgevingen
- Learning analytics
- Kernprogramma's

Proeftuin examens

- Leerplaninformatie (Kernprogramma's), SLO
  - aardrijkskunde, biologie, economie, Engels, M & O, natuurkunde, scheikunde en wiskunde.
- Eindexamens, Examentrainer
- Toetsresultaten, Cito
- Leermiddelen, Uitgevers
- Onderwijsbegrippenkader (OBK), Edustandaard

Welkom bij de Proeftuin Eindexamens!

De Proeftuin Eindexamens is een unieke experimentele eindexamentrainer voor havo en bevat van acht vakken een groot aantal CITO-eindexamenopgaves van de afgelopen vijf jaar. Elke opgave is gekoppeld aan de hoofdstukken en paragrafen van meer dan dertig lesmethodes. Door de scores van de oefenexamens in te voeren krijgt de leerling direct inzicht in zijn voortgang én wordt direct duidelijk welke leerstof hij nog eens door moet nemen. Daarnaast kan de docent per leerling of voor de gehele klas de voortgang volgen zodat hij waar nodig kan bijsturen. De Proeftuin is ontwikkeld door SLO en Kennisnet, twee non-profit expertise-instellingen voor het onderwijs. Deelname aan de Proeftuin is ook in het schooljaar 2014-2015 gratis.

Vragen?

- Via de mail proeftuinexamens@kennisnet.nl of
- via het gratis telefoonnummer **0800 - 321 22 33** (9u00 - 17u00)

Nieuws

Belangrijk! Inloggen met losse Entree-accounts niet meer mogelijk!

30-11-2014

Vanaf 5 december 2014 kan je alleen inloggen bij de Proeftuin met je Schoolaccount. Meer weten?

[Klik hier.](#)

Aan de slag

Kernprogramma

Kernprogramma economie

Vakker: Schaarste	
Keuzes maken	Studielast: 10 uur
Vakker: Ruil	
Ruilen	Studielast: 17 uur
Onderwerp: Onderzoek product en consument	Studielast: 1 uur
Onderwerp: Motieven van winststreven en behoeftenbevrediging	Studielast: 0 uur
Onderwerp: Statusgoederen	Studielast: 6 uur
Onderwerp: Onderzoek aanbod	Studielast: 1 uur
Onderwerp: Eigenbesparingen	Studielast: 1 uur
Onderwerp: Arbeidsdeling en specialisatie	Studielast: 1 uur
Geld als smeermiddel van de ruil	Studielast: 30 uur
Vakker: Markt	
Vraag en aanbod	Studielast: 88 uur
Marktstructuur	Studielast: 39 uur
Welvaart en economische politiek	Studielast: 34 uur
Vakker: Ruilen over de tijd	
Intertemporele ruil	Studielast: 73 uur
Vakker: Samenwerken en onderhandelen	
Speltheorie	Studielast: 62 uur
Onderhandelen	Studielast: 8 uur
Vakker: Risico en informatie	
Risico en verzekering	Studielast: 29 uur
Effecten van asymmetrische informatie	Studielast: 12 uur
Risico en beleggen	Studielast: 20 uur
Risico in bedrijf	Studielast: 0 uur
Vakker: Welvaart en groei	
Welvaart	Studielast: 60 uur
Groei	Studielast: 9 uur
Vakker: Goede tijden, slechte tijden	

	HAVO 4								HAVO 5																	
September	September	Oktober	November	December	Januari	Februari	Maart	April	Mei	Juni	Juli	Augustus	September	Oktober	November	December	Januari	Februari	Maart	April	Mei	Juni	Juli	Augustus		
Oktober	November	December	Januari	Februari	Maart	April	Mei	Juni	Juli	Augustus	September	Oktober	November	December	Januari	Februari	Maart	April	Mei	Juni	Juli	Augustus	September	Oktober	November	December

Oefenexamenresultaten invoeren

 Uitleg bij dit scherm

Examen:

Havo Economie 2009-1

Percent

Filter

Op leerling Op klas

Bewerken

Oefenexamens en exameninformatie

Psychometrische gegevens van de oefenexamens

Online oefenexamens

- [HAVO Economie, 2009, tijdvak 1](#)
- [HAVO Economie, 2010, tijdvak 1](#)
- [HAVO Economie, 2010, tijdvak 2](#)
- [HAVO Economie, 2009, tijdvak 1](#)
- [HAVO Economie, 2011, tijdvak 2](#)
- [HAVO Economie, 2012, tijdvak 1](#)
- [HAVO Economie, 2012, tijdvak 2](#)
- [HAVO Economie, 2013, tijdvak 1](#)
- [HAVO Economie, 2013, tijdvak 2](#)

Examens downloaden

- [havo economie 2009 1 proef antwoorden \(PDF\)](#)
- [havo economie 2009 1 proef \(PDF\)](#)
- [havo economie 2010 1 proef antwoorden \(PDF\)](#)
- [havo economie 2010 1 proef \(PDF\)](#)
- [havo economie 2010 2 proef antwoorden \(PDF\)](#)
- [havo economie 2010 2 proef \(PDF\)](#)
- [havo economie 2011 1 proef antwoorden \(PDF\)](#)
- [havo economie 2011 1 proef \(PDF\)](#)
- [havo economie 2011 2 proef antwoorden \(PDF\)](#)
- [havo economie 2011 2 proef \(PDF\)](#)
- [havo economie 2012 1 antwoorden \(PDF\)](#)
- [havo economie 2012 1 bijlage \(PDF\)](#)
- [havo economie 2012 1 \(PDF\)](#)
- [havo economie 2012 2 antwoorden \(PDF\)](#)
- [havo economie 2012 2 bijlaga \(PDF\)](#)
- [havo economie 2012 2 \(PDF\)](#)
- [havo economie 2013 1 antwoorden \(PDF\)](#)
- [havo economie 2013 1 \(PDF\)](#)
- [havo economie 2013 2 antwoorden \(PDF\)](#)
- [havo economie 2013 2 \(PDF\)](#)

Opgave: **1: De prijs van voetbal**

	Score		Vergelijken	
	Max	Behaald	Klas (C&M)	Landelijk (C&M)
Vraag 1 Vakbegrip(pen)	2	2,0	😊	😊

[Bekijk deze examenvraag online](#)

Marktevenwicht prijs, hoeveelheid en omzet

Gegevens

- Vraagsoort: Rekenkundig, Grafisch
- Moelijkheidsgraad: makkelijk

Behandeld in

module 2: Eenmaal, andermaal, verkocht, hoofdstuk 3: Het marktmechanisme, paragraaf 3
 marktevenwicht, evenwichtsprijs, evenwichtshoeveelheid, auctioneer, aanbodoverschot, vraagoverschot, onzichtbare hand, vrije prijsvorming

module 3: Markt en overheid, hoofdstuk 1: Structuur, evenwicht en prestaties, paragraaf 2
 endogene prijs

Overige vragen (gemaakt) +

Overige vragen (nog niet gemaakt) +

Vraag- en aanbodcurve

Gegevens

- Vraagsoort: Rekenkundig, Grafisch
- Moelijkheidsgraad: makkelijk

Behandeld in

module 2: Eenmaal, andermaal, verkocht, hoofdstuk 1: De vraag naar producten, paragraaf 1
 gevraagde hoeveelheid, betalingsbereidheid, welbevinden, consumentensurplus, substitueerbare goederen, complementaire goederen, exogene factoren, individuele vraaglijn

module 2: Eenmaal, andermaal, verkocht, hoofdstuk 1: De vraag naar producten, paragraaf 2
 afzetgebied, collectieve betalingsbereidheid, collectieve vraaglijn, prijs-afzetcurve, collectieve consumentensurplus

module 2: Eenmaal, andermaal, verkocht, hoofdstuk 3: Het marktmechanisme, paragraaf 1
 individuele aanbodlijn, collectieve aanbodlijn, winst, totale opbrengst, omzet, gemiddelde opbrengst, marginale opbrengst, totale winst, break even point

Overige vragen (gemaakt) -

makkelijk (3 vragen)

- Havo Economie 2009-1, vraag 1
  - Vraagsoort: Rekenkundig, Grafisch
- Havo Economie 2009-1, vraag 3
  - Vraagsoort: Rekenkundig
- Havo Economie 2009-1, vraag 4
  - Vraagsoort: Toepassen, Grafisch

Havo Economie 2009-1, vraag 1	2	2,0	😊	😊
Havo Economie 2009-1, vraag 3	2	2,0	😊	😊
Havo Economie 2009-1, vraag 4	2	1,0	😞	😞
Overige vragen (nog niet gemaakt)	2	1,0	😞	😊

+ **Vraag 2**

Oefenen vanuit het kernprogramma

Vakkern: Markt	Score		Vergelijken 	
	Max	Behaald	Klas (C&M)	Landelijk (C&M)
+ Vraag en aanbod (8 vragen)				
- Toetreding (1 vragen) Vakbegrip(pen)				
Break-even point module 2: Eenmaal, andermaal, verkocht, hoofdstuk 3: Het marktmechanisme, paragraaf 1 individuele aanbodlijn, collectieve aanbodlijn, winst, totale opbrengst, omzet, gemiddelde opbrengst, marginale opbrengst, totale winst, break even point Er zijn geen oefenexamenvragen bij dit onderwerp.				
Totale opbrengsten en totale kosten module 2: Eenmaal, andermaal, verkocht, hoofdstuk 2: Productie, kosten en winst, paragraaf 2 productiekosten, vaste kosten, variabele kosten, totale kosten, productiefunctie, gemiddelde totale kosten, marginale kosten, afnemende meeropbrengsten, constante meeropbrengsten module 2: Eenmaal, andermaal, verkocht, hoofdstuk 3: Het marktmechanisme, paragraaf 1 individuele aanbodlijn, collectieve aanbodlijn, winst, totale opbrengst, omzet, gemiddelde opbrengst, marginale opbrengst, totale winst, break even point Overige vragen (gemaakt) Overige vragen (nog niet gemaakt) 	2	1	1,7	0,8
Vaste en variabele kosten Er zijn geen oefenexamenvragen bij dit onderwerp.				
+ Marktstructuur (1 vragen)				
+ Welvaart en economische politiek (1 vragen)				

Oefenen vanuit vraagsoort

	Score		Vergelijken
	Max	Behaald	Landelijk
+ Rekenkundig (6 vragen)	12	7,0	☹️
+ Grafisch (2 vragen)	4	2,5	☹️
+ Begrijpen (11 vragen)	24	11,5	☹️
+ Toepassen (9 vragen)	20	10,5	😊
+ Memoriseren (2 vragen)	4	2,0	☹️

	Score		Vergelijken	
	Max	Behaald	Klas (C&M)	Landelijk (C&M)
+ Rekenkundig (6 vragen)	12	10	😊	😊
- Grafisch (2 vragen) Gradaties	4	3	😊	😊
Overige vragen (gemaakt) -				
makkelijk (2 vragen)				
Havo Economie 2009-1, vraag 1 ▪ Vraagsoort: Grafisch	2	2,0	😊	😊
Havo Economie 2009-1, vraag 4 ▪ Vraagsoort: Grafisch	2	1,0	☹️	☹️
Overige vragen (nog niet gemaakt) +				
- Begrijpen (11 vragen) Gradaties	24	19	😊	😊
Overige vragen (gemaakt) +				
Overige vragen (nog niet gemaakt) +				
+ Toepassen (9 vragen)	20	12	☹️	😊
+ Memoriseren (2 vragen)	4	2	☹️	☹️

1. Opbrengsten, winst en winstmaximalisatie (4 vragen)

Vakbegrip(pen)

Trefwoorden

individuele aanbodlijn, collectieve aanbodlijn, winst, totale opbrengst, omzet, gemiddelde opbrengst, marginale opbrengst, totale winst, break even point

Marginale kosten versus marginale baten

Er zijn geen oefenexamenvragen bij dit onderwerp.

Vraag- en aanbodcurve

Overige vragen (gemaakt)

makkelijk (3 vragen)

Havo Economie 2009-1, vraag 1
▪ Vraagsoort: Rekenkundig, Grafisch

2

2,0

Havo Economie 2009-1, vraag 3
▪ Vraagsoort: Rekenkundig

2

2,0

Havo Economie 2009-1, vraag 4
▪ Vraagsoort: Toepassen, Grafisch

2

1,0

Overige vragen (nog niet gemaakt)

Totale opbrengsten en totale kosten

Overige vragen (gemaakt)

Overige vragen (nog niet gemaakt)

Break-even point

Er zijn geen oefenexamenvragen bij dit onderwerp.

2. Individueel en collectief aanbod bij exogene prijzen (0 vragen)

3. Het evenwicht tussen vraag en aanbod (2 vragen)

4. Verandering van evenwicht tussen vraag en aanbod (0 vragen)

Succesvolle Proeftuinen

- 2010 Elsje - Referentiekader, open leermiddelen
- 2011 Proeftuin Linked Data 1 (PLD1) - Kernprogramma's, open leermiddelen
- 2013 PLD2 - Kernprogramma economie, eindexamens, scores, leermiddelen
- 2013 PLD3 - Kernprogramma's 8 vakken, eindexamens, scores, leermiddelen
- 2013 Wikiwijsleermiddelenplein – Leermiddelen, leerarrangementen, Edurep, ItsLearning
- 2015 PLD3.1 – Rapportage, visualisatie

Uitdagingen

- Trainer voor PO, methodegebonden toetsen